

Stasys GVILDYS

Plechavičiukų žygis

**Spausdiname
plechavičiukų
ekspedicijos tęsinį
Pradžia Nr. 19**

Būdamas dabartinės kariuomenės puikiai suremontuotose kareivinėse tarp lietuvių karių prisiminiu brolio Jeronimo karinę tarnybą Panevėžyje 1940 m., kai Lietuvos kariuomenė neteko antpečių ir lietuviškų ženklų ant uniformų – buvo pavadinta "liaudies kariuomene". Vėliau tapo SSRS kariuomenės 29-ojo korpuso daliniu. Tada buvo suimtas brolio svainis – artilerijos karininkas Antanas Petkūnas (žuvo Norilsko lageryje su daugeliu kitų lietuvių karininkų). Brolis buvo atleistas iš kariuomenės ir kurį laiką dirbo darbininku mėsos kombinate, o 1941 m. birželio 23-28 d. dalyvavo sukilime panevėžiečių gretose, šūviais į kulnis palydėjo bėgančius iš mūsų krašto okupantų kareivius. Ilga bu-

Prie Laisvės paminklo, Anykščiuose

vo jo karo tarnyba: po įvairius kraštus buvo blaškomas jų karinis dalinys, o Antrojo pasaulinio karo pabaigą sutiko anglų nelaisvėje Belgijoje. Vėliau čia dirbo angliakasiu ir mirė toli nuo šeimos, net jo kapo aplankyti neteko.

Visa tai man priminė nakvynę Panevėžio karinio dalinio kareivinėse. Mažai mie-

gojau, patirtas karo siaubas priminė tas tragiškas dienas ir mintyse prabėgo karo vaizdai. Tai jutau ne aš vienas...

Stebino pagarba ir šiltas bendravimas

Ryte, septintą valandą, išvykome į Anykščius, kur stojome prie modernaus Laisvės paminklo, giesmė-

mis pagerbėme miesto kapinėse palaidotus žuvusius VR karius, aplankėme įžymesnes miesto vietas. Papyrusryčiavę išvažiavome į Ukmergę. Dangus buvo apsiniaukęs, lynojo.

Ukmergėje aplankėme Prezidento Antano Smetonos gimnaziją, iš kurios 1944 m. pavasarį daug savanorių plechavičiukų išvyko į VR karo mokyklą Marijampolėje bei į kitus dalinius. 302-as VR batalionas 1944 m. buvo dislokuotas šios gimnazijos patalpose. Labai šiltai mus sutiko švietimo darbuotojai ir kartu su mumis dalyvavo atidengiant 1944 m. VR savanorių atminimo lentą gimnazijos patalpose. Maloniai nustebinome ukmergiškių pagarba pirmajam Lietuvos prezidentui A.Smetonai – gimnazijos patalpose matėme didžiulį pano, kuriame pavaizduotas A.Smetona tarp gimnazistų.

Tolesnis kelias – pro Kauną į Marijampolę, prie šalia kareivinių pastatyto paminklo žuvusiems VR kariams.

(keliamo į 5 psl.)

KGB papulkininkis grįžta į Šakius

Nužudytojo partizano duktė atleistų ir nesikreiptų į teismą, jei sužinotų, kur tėvo palaikai

Sakoma, kad nusikaltėlių traukia nusikaltimo vieta. Nuo nukentėjusių pareiškimo dėl bylos iškėlimo iki teismo nuosprendžio praėjo ketveri metai. Po teismo buvęs Lietuvos partizanas Albinas Kazakevičius išeinančio iš salės KGB papulkininkio V.Vasiliausko paklausė, kodėl šis negrįžtas į Maskvą, kuriai uoliai tarnavęs. V.Vasiliauskas atsakė: "Grįšiu į Šakius". Taip išdidžiai kalbėjo po teismo nuosprendžio 25 metų čekisto stažą turintis, 1952 m. Vilniaus MGB ir 1964 m. aukštąją Dzeržinskio KGB mokyklą baigęs žmogus. Tokį čekisto kelią nuėjo dvidešimtmetis Kauno miesto vykdomojo komiteto kasininkas nuo 1950 metų.

Taip, jis šiandien sugrįžta į Šakius. Čia 1953 m. sausio 2 d. jaunam 22 metų čekistų leitenantui niežtėjo rankos atlikti žygdarbį, įrodantį stropumą nuolat dėl menkų pastangų likviduojant partiza-

nus Šakių čekistams priekaištaujančiam Kauno srities MGB viršininkui pulkininkui Jakovui Sincyninui. Tą dieną kartu su agente Martina Žukaitiene (agentūrinis vardas "Ramutė", registracinis Nr. 6200) ir 12 sovietų kareivių bei vietiniais čekistais dalyvavo Žalgirio miško bunkeryje nužudant partizanus Antaną ir Joną Aštrauskus. 500 rb premija už galvą pragerta. Senai tai buvo, regis, daug kas pamiršta. MGB dokumentuose užrašyta, kad V.Vasiliauskas "asmeniškai sunaikino vieną banditą". Tai patvirtina ir jo gauta 500 rb premija, kuri pagal čekistinę neoficialią tvarką buvo duodama "už galvą". Tuo buvo siekiama, kad naikinamosios operacijos dalyviai būtų iniciatyvūs ir aktyvūs. Beje, jis teisme kaip apie nekaltumo ir geraširdiškumo aktą papasakojo tai, kad "500 rb premija panaudota rusų tautybės darbuotojų išleistuvėms".

(keliamo į 2 psl.)

Darbotvarkė

Visuomeninės organizacijos LPKTS ir TS PKT frakcijos valdybos posėdis įvyks gegužės 15 d. (šeštadienį) 11 val.

1. LPKTS valdybos darbo ataskaita (J.Marcinkevičienė).
2. Pranešimas politiniais ir organizaciniais klausimais (P.Jakučionis, R.Paplauskas).
3. LPKTS ir TS skyrių (filialų) jungimosi klausimai.
 - 3.1. Informacija apie skyriuose įvykusius steigiamuosius susirinkimus.
4. Pasiruošimas rinkimams: prezidento, Europos Parlamento ir LR Seimo.
 - 4.1. Kandidatų į Europos Parlamentą sąrašas.
 - 4.2. Kandidatų į LR Seimą vienmandatėse apygardose sąrašai.
5. Finansų komiteto siūlymų svarstymas (A.Lukša).
6. Renginiai.
 - 6.1. Dainų šventė "Leiskit į Tėvynę" Marijampolėje (V.Raibikis).
 - 6.2. Šąskrydis "Laisvės ugnis – ateities kartoms" Ariogaloje (A.Vizbaras).
 - 6.3. Išvyka Kęstučio apygardos partizanų takais.
7. Pareiškimai. Rezoliucijos.
8. Kiti klausimai. Informacija.

Skirtingi vertinimai

Neseni įvykiai, kai dalis istorikų ir visuomenės veikėjų pareiškė itin skeptišką nuomonę dėl valstybės apdovanojimo generolui Povilui Plechavičiui, sukėlė ne tik plechavičiukų protestą.

Skirtingi generolo P.Plechavičiaus nuopelnų ir "ne-

nuopelnų" Lietuvai vertinimai iš dviejų istorikų stovyklų dar kartą parodė: tiek dėl Laisvės kovų istorijos, tiek dėl kovų su Armija krajovaldžiu dalis tyrinėtojų neturi tvirtos patriotinės pozicijos ir nėra išsamių lietuviško požiūrio studijų.

(keliamo į 2 psl.)

Aktualijos

■ Išpuolis tranzitiniame traukinyje Maskva-Kaliningradas, kai buvo sužalota Lietuvos valstybės sienos apsaugos tarnybos jaunesnioji leitenantė N.Z., leidžia daryti išvadą, kad tai – provokacija prieš Lietuvą.

■ Radikalios, bet neįtakingos Lietuvos laisvės sąjungos veikėjas S.Oželis "įsakė" šios organizacijos nariams gegužės 14 d. blokuoti tarptautinį kelią Ryga-Sovetskai ties Taurage. Taip jis reiškia nepasitenkinimą draudimu kandidatuoti pirmalaikiuose prezidento rinkimuose Konstituciją pažeidusiam ir iš prezidento pareigų per apkaltą už tai pašalintam R.Paksui.

■ Seimo Tėvynės sąjungos frakcija pradėjo rinkti Seimo narių parašus po nutarimo projektu, kuriuo siūloma įkurti laikinąją Seimo komisiją koncerno EBSW padarytą žalą ir ją lėmusias priežastis iširti.

■ Popiežiaus atstovas kardinolas A.Silvestrinis laikinajam prezidentui A.Paulauskui priminė Katalikų Bažnyčios siekį Europos Konstitucijos preambulėje paminėti krikščioniškąsias vertybes.

■ Gegužės 18 d. 9 val. Konstitucinis Teismas (KT) pradės nagrinėti bylą pagal Seimo narių grupės prašymą dėl Prezidento rinkimų įstatymo nuostatų konstitucingumo.

■ Dėl vietų Europos Parlamente birželio 13-ąją varžysis 13 Lietuvos politinių partijų kandidatai. Partijų rinkimų sąrašuose – 244 kandidatai. Nė vienos partijos sąrašui neturėtų atitekti 13-asis rinkimų numeris, nes dvi Europarlamento rinkimuose dalyvausiančios politinės jėgos – Lietuvos lenkų rinkimų akcija ir Lietuvos rusų sąjunga – sudaro koaliciją.

■ Minint Pergalės dieną Čėčėnijoje per sprogimą žuvo respublikos prezidentas A.Kadyrovas. Pirmalaikiai rinkimai čia turėtų įvykti ne vėliau kaip pirmąjį rugsėjo sekmadienį.

■ JAV vadovaujamos karinės pajėgos Irake ketina buvusį Irako diktatorių S.Huseiną ir kitus įkalintus aukštus pareigūnus perduoti irakiečių vyriausybei anksčiau negu bus perduota valdžia.

(atkelta iš 1 psl.)

Ištikimybė čekistinei priesaikai

Per visą savo tarnybinę čekistinę veiklą V.Vasiliauskas yra gavęs 24 įvairius apdovanojimus. Partizanų nužudymo metu buvo Šakių rajono sribų štabo viršininku. Čia jis priimtas į partiją, aktyviai dalyvavo partiniuose susirinkimuose ragindamas greičiau likviduoti "banditus". 1953 m. birželio 25 d. Šakių čekistų partinės organizacijos susirinkimo protokole parašyta: "Iš esmės partinė organizacija iškelta uždavinį likviduoti banditizmą rajone išsprendė - per ataskaitinį laikotarpį buvo likviduoti 7 banditai. Čia aktyviai dalyvavo komunistai - drg. Minkov, Mitrofanov, Vasiliauskas ir kiti."

Galima būtų atlaidžiai žiūrėti į praėjusias jaunystės klaidas ar nesuigaudymus. Klaidu yra tai, kad V.Vasiliauskas liko ištikimas duotai čekistinei priesaikai. Ir teisme jis išdidžiai sribus vadino "liaudies gynėjais", 1941 m. birželio sukilėlius prieš komunistų ir kariuomenės vykdomą ginkluotą prievartą ir žmonių krovimą į tremties vagonus komunistine terminologija vadino "baltaraiščiais", aiškino, kad partizanai buvo teroristai, "ėję į gaujas" ir mėgavęsi plėšimais ir žmonių žudymais, organizavo "Baltramiejaus naktis". Ir apskritai čekistai "gelbėjo" žmones. Su istoriniais apibendrinimais dėstė, kaip partizanai turėję kariauti. Jis sakė: "Karinę priesaiką daviau... Sąžiningai vykdžiau. 25 metus atidaviau saugumo darbui... Buvau gerbiamas."

Teisme tvirtino, kad agentės "Ramutės" nepažįstas, nors yra paaiškinęs, kad po naikinamosios partizanų operacijos su agente ne kartą yra bendravęs. Suprantama, jis laikosi čekistinės priesaikos reikalavimo - jokiomis aplinkybėmis neatskleisti agento.

Kur dėjo nužudytųjų kūnus?

Apie nužudytųjų kūnų išniekinimą KGB papulkininkis tyli. Parvežti

(atkelta iš 1 psl.)

Dažniausiai remiamasi Lietuvos priešininkų, ketinusių Lietuvą vienaip ar kitaip okupuoti, užvaldyti, pozicija.

Konfliktas, išryškėjęs politikams ir istorikams viešai išsakyti abejones, ar vertas generolas P.Plechavičius apdovanojimo, Lietuvoje kyla jau ne pirmą kartą. Norint teisingai įvertinti generolo P.Plechavičiaus ir jo vyrų darbus ir kovas reikia ir daugiau žinoti, ir atstovauti savo tautos interesams. Apie tai, kad tarp lenkų ir lietuvių istorikų nėra jokios diskusijos dėl naujausiųjų laikų istorijos faktų vertinimo, kalbėta jau ne kartą.

1995 metais rekonstruojant Vilniaus Bernardinų bažnyčią rasti Armijos krajos Vilniaus apygardos 1943-1944 metų dokumentai. Nors tada surengtoje konferencijoje tebuvo paminėtos tik temos iš rastų archyvų medžiagos, tuometinis Lenkijos ambasadorius Lietuvoje J.Vidackis ir tuometinio Lietuvos Seimo Lenkų frakcijos seniūnas Z.Semenovičius jas pavadino tendencingomis išvadomis. Lenkams Armija krajoja ir jos veikla yra šventa ir jie nei tada, nei dabar nelabai nori girdėti, kad šios

iš miško partizanų palaikai buvo numesti Šakių MGB kieme. V.Vasiliauskas, kaip reikšmingas partizanų naikinimo operacijos dalyvis, surašė abiejų partizanų atpažinimo aktą. Čekisto atmintis ir šiandien yra labai gera. Jis tiksliai orientavosi ir parodė žemėlapyje nužudymo operacijos vietą, pasakė, kad čekistas N.Minakovas liepęs sribui Boleslovui Laurinavičiui: "Užkask banditus, pats žinai - kur ir kaip". Stribai buvo pavaldūs sribų štabo viršininkui V.Vasiliauskui, o B.Laurinavičius buvo Komunistų partijos narys, tad su V.Vasiliausku jam teko ir partiniu pagrindu artimai bendrauti, nekalbant jau apie čekistinio darbo aptarimus gamybiniuose pasitarimuose. Galų gale, tarp čekistų tai nebuvo paslaptis ir netgi vien iš žmogiškojo smalsumo V.Vasiliauskas privalėjo žinoti, kur padėti nužudytųjų kūnai. Mes manome, kad stribai nesivargino sausio mėnesį žemės kasti ir bus kūnus suvertę į tualetą, šulinį arba Nemuno properšą.

Čekisto garbė neleidžia sakyti tiesos, kuri būtų kaip atgaila. Jis lieka ištikimas savo vertybėms. Nužudyto partizano Jono žmona Marcelė ir duktė Martina prieš teismą pasakiusios, kad niekur nesikreiptų ir atleisčių, jei jis pasakytų, kur padėti kūnai.

Agentės "Ramutės" apsauga - čekisto garbės ženklas. Martina Žukaitienė, dabar gyvenanti Griškabūdyje ir anksčiau putojusi prieš Sąjūdį, tąsyk čekistams parodė partizanų bunkerį ir dalyvavo naikinamojoje operacijoje. Už tai ji gavo 1000 rb (už galvą po 500 rb), kurie buvo išmokėti išimtinu būdu - prieš operaciją. Tai liudija jos ryžtą bei pasitikėjimą ja ir partizanų sunaikinimo svarbą Šakių čekistams. Šiandien ji nesigaili dalyvavusi išdavimo ir žudymo akcijoje.

V.Vasiliauskas teigė, kad operacijoje dalyvavo moteris, bet tai - ne M.Žukaitienė. Išlikę KGB dokumentai įrodo, kad tai buvo M.Žukaitienė,

juolab kad ir pinigus gavusi dabar pasisakė, o V.Vasiliauskas po operacijos ją į namus palydėjęs.

Čekisto V.Vasiliausko neprofesionali klaida

1953 m. kovo 24 d. buvo sužeistas ir sumtas partizanas Jonas Budnikas-Nemiras. Iš pradžių V.Vasiliausko ir M.Žukaitienės byloje šis epizodas irgi buvo, kadangi susiejęs su jo agentės "Ramutės" veikla. Prokuroras L.Frančiakas iš V.Vasiliausko bylos šį epizodą išskyrė į kitą bylą ir sustabdė.

Tardamas savo paskutinį žodį teisme čekistas dėstė, kad su Nemiru ši moteris nėra susijusi. Prieš tai teigė, kad tos moters nepažįstas, nematęs, nežinąs, o ją gelbėdamas nuo galimo tolesnio Nemiro epizodo aiškinimosi lyg ir atpažino, šoko ginti. Dar tvirtai plaka pareigingą čekisto širdis! Teisingai yra pasakęs Rusijos FSB viršininkas Nikolajevas: "Buvusiųjų čekistų nebūna, kaip negali būti buvusiosios senbernarų šunų veislės." Amžina padermė.

O "Ramutė" sekė ir partizaną Plutoną, ryšininkę Baltrušaitę, Vizgirdaitę, liudijo Šuopytės byloje ir t.t. Didelė "Ramutės" ir jos viršininko V.Vasiliausko brydė.

Savo paskutiniame žodyje čekistas pateikė visiškos okupacinės valdžios rehabilitaciją pareiškdamas, kad partizanų nužudymo epizode naikintojų komanda veikė neperžengdama būtinosios ginties ribų. Tai pirmas girdėtas atvejis Lietuvos čekistų istorijoje.

Neteko atsisėsti į kaltinamųjų suolą

Teisėjai abiejų teisiųjų nepasodino į kaltinamųjų suolą. Kažkaip nejaukiai atrodė, kai kaltinamieji ir nukentėjusieji sėdėjo greta kaip lygiateisiai ir vienodi ginčo dalyviai. Tarpais nebuvo galima suprasti, kas

ką kaltina ir kas yra teisiamas. Tokių atvejų, pavyzdžiui, Prancūzijoje, teisiams vokiečių kolaborantus, nebuvo.

Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 99 straipsnis už genocidą numato bausmę nuo 5 iki 20 metų arba iki gyvos galvos. Kauno apygardos teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus teisėjų kolegijos teisėjai Jurgis Kiškis, Romualdas Lincevičius ir Regina Majauskienė V.Vasiliauskui skyrė 6, o M.Žukaitienei - 5 metų laisvės atėmimo bausmes. Teismas nenustatė lengvinančių ir sunkinančių aplinkybių. Tai kodėl sustota prie minimalios ribos? Teismas, beje, nesivargino ir nesugebėjo išspręsti moralinės ir materialinės žalos. Tegul palaksto nukentėjusieji?

Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 76 straipsnis numato, kad dėl ligos "asmuo gali būti atleistas nuo bausmės". Gali, bet neprivalo. Tas pats straipsnis numato: "Spręsdamas šį klausimą, teismas atsižvelgia į padarytos nusikalstamos veikos sunkumą, nuteistojo asmenybę ir ligos pobūdį." Komplexas! Veika sunki, asmenybė tobula? Vadinas, teismas lengvatą dėl ligos pritaikė du kartus: skirdamas minimalią bausmę nesant lengvinančių aplinkybių (pagal 59 str.) ir antrąsyk - atleisdamas nuo bausmės. Šiaip ir teisiųjų sveikatos būsenos blogumas kelia abejonių - abu kolaborantai laisvai vaikščioja ir gan karingai elgiasi. Vienas partizanas pasakė, kad nors mėnesį kalėjime dėl mandagumo jie galėtų pabūti.

Dėkoja prokurorui

Po nuosprendžio paskelbimo V.Vasiliauskas priėjo prie prokuroro L.Frančiako ir šiam paspaudė ranką. Nuteistasis suprato savo veikos sunkumą, savo tiesą, savo teisingumą ir vietą po nepriklausomos Lietuvos saule su čekistine Maskvos pensija. Nuoširdžiai suprato.

Algirdas ENDRIUKAITIS

Skirtingi vertinimai

armijos veikla Lietuvoje labai skyrėsi nuo jos veiklos Lenkijoje.

Atkuriamojo Seimo narys ir Vilnios krašto mylėtojas žurnalistas Juozas Dringelis "Lietuvos aide" yra paskelbęs straipsnių, kuriuose aprašo lenkų ir Armijos krajos veiklą Vilnijos krašte, seriją. Remdamiesi jo rašiniiais žinomi ir nežinomi Armijos krajos veikėjai štai ką rašė: "Baigėsi Lietuvos suvereniteto mitas". Tai žodžiai iš AK Vilniaus apygardos informacijos ir propagandos biuro dokumento "Iš lietuviškų reikalų" (1943 m. spalio 22 d.).

Sio dokumento autorių nuomone: "Lenkų ir lietuvių santykių įtempimą gali užbaigti tik radikalus tų santykių pakeitimas. Tam būtina atremti lietuvių pretenzijas į Vilnių - reikia perkelti Vilnijos sienas į Vakarus, prijungiant prie Lenkijos Kauną su apylinkėmis, sugrąžinti iš tų vietovių išstumtus lenkus, pašalinus iš pakaušės vokiečius ir rusus.

Tuomet Kaunas atgaus savo lenkišką charakterį. Bus panaikintas šo-

vinizmo židyns Kaune. Vilnius atgaus ankstesnę aplinką ir ryšį su jūra. Tada Vilnija nebus koridorius. Šiaurės Rytų žemių lenkai konsoliduos ir susigrąžins pasitikėjimą Lenkija. Lietuviškasis gaivalas, atlikus jo atranką ir nubaudus nusikaltusius, nusigręš nuo Vilniaus ir nukryps jūros link, kur kartu su lenkais kurs didelį ūkinį židinį Gdanskio įlankos miestų bendrijoje. Tas sienų perkėlimas ir lietuvių Vilniaus siekių nukreipimas kita linkme turi būti atliktas ryžtingai ir apgalvotai. Turi pasireikšti lenkiškoji valios ir minties jėga. Sugedę santykiai prie Nemuno privalo būti pakeisti radikalai, staigiai, galingas perkėlimas turi atverti žmonėms naujas perspektyvas, užbraukti lietuvių teises atgauti Rytų Lietuvą galutinai ir tvirtai sujungti Nemuno baseiną su Karaliaučiumi bei Gdanku. Esminių teritorinių ir etninių santykių pakeitimą lietuviai supras kaip jų padarytų klaidų ir nusikaltimų padarinį, pašalins susikauptus priešiškus, įtvirtins lenkų

buvimą šioje srityje.

Lenkijos ir Lietuvos pasienis tapo įtampos vieta, kad išgydytų tas vietas ir patenkintų sunkiai nuskriaustus lenkus, Lenkijos valstybė privalo stabdyti liaudies masių gaivališkus keršto veiksmus, tačiau pati turi aiškiai ir ryžtingai imtis teisingumo priemonių ir greitai perkelti sienas ir gyventojus, atlikti tardymus nusikaltimų byloje ir atkurti lenkų teises į nuosavybę.

Baigėsi Lietuvos suvereniteto mitas. Dvidešimtmetė patirtis ir karo įvykiai parodė, kad Nemuno žemupyje turime veikti ne su sveika, nors ir negausia tauta, bet su barbariška ir demoralizuota liaudimi, kuri yra nesąmoningas žaislas Lenkijai priešišku jėgų rankose. Lietuviškasis nacionalizmas taip sugadino tenyškųjų žmonių protą ir sąžinę, jog kraštas privalo būti atiduotas ilgam auklėjimo procesui." ("Ze spraw litewskich" - "Iš lietuviškų reikalų", 3 psl.)

Tokia politika Vilniaus krašte lenkų buvo ne tik kuriama, bet ir vykdoma.

Straipsnio tęsinį ir interviu su J.Dringeliu skaitykite kitame "Tremtinio" numeryje

Ingrida VĖGELYTĖ

Kam skamba pavojaus varpai?

Žiniasklaida atrado tikrą aukso gyslą skelbdama pranešimus apie už Atlanto areštuoto amžiaus sukčiaus buvusio EBSW koncerno prezidento Gintaro Petriko aferas, jo sužlugdytas įmones, apiplėštus ir apgautus tūkstančius žmonių. Tačiau kažkodėl beveik neužsimenama, kas gi rėmė ir palaikė tą aferistą, kas vežiojosi jį po užsienio valstybes, netgi į Vatikaną pas Šventąjį Tėvą pasiėmė. Galima priminti - tai tuometinis prezidentas A. Brazauskas ir LDDP Vyriausybė, vadovaujama didžiojo stabilizatoriaus A. Šleževičiaus. Tuomet G. Petrikui ir kitiems prichvatizuotojams buvo tiesiog aukso amžius. O darbovosi iš peties šis pagrindinis SSKP "aukso fondas". Žmonės su patirtimi, kaip dabar mėgsta sakyti valdančiosios partijos vadas, t.y. kompanija, kuri puikiausiai perėmė 50 metų kurtą žmonių niokojimo meną.

Tas "aukso fondas" nenusimetė "šlovingos" praeities, o ėmė mėtyti pėdas nuo "savarankiškos" LKP iki LDDP, kol nusimetė iki socialdemokratų. Partijos vadas ir premjeras, pastaruoju metu tiesiog trykštantis nepaprasta arogancija ir su niekuo nebesiskaitantis, per Vyriausybės valandą Seime labai išsižeidė Seimo narės R. Juknevičienės paklaustas, kokie ryšiai jį patį ir jo "šlovingą partiją" siejo su EBSW koncernu bei G. Petriku, ir atrėžė, kad jokių ryšių nebuvo ir netgi tokio asmens nepažinojė. Be to, kaip pabrėžė partijos vadovas, nėra reikalo kalbėti ir gilintis į dešimties ar dvylikos metų senumo istoriją.

Galima priminti. Tai ne tik sužlugdyti bankai, kurie tam ir buvo sukurti, kad geri vyrai arba "grupė draugų" prisikimštų kišenes, bet ir aferistų bei sukčių sukurtos įvairios firmos. Pakanka tik paminėti jau daugelio pamirštą "Laverą", kurios vadovui G. Verpetinskui valstybė suteikė žymtųjų tūkstantines paskolas. Aišku, G. Verpetinkas LDDP valdžioje turėjo savo patronų. Vienas jų - buvęs materialinių išteklių viceministras R. Ramoška. Netekęs posto buvo "nubaustas" ir paskirtas Lietuvos ambasadoriumi Ukrainoje. Kaip irgi panašiu "verslu" užsiiminėjęs jo viršininkas, tos buvusios ministerijos vadovas R. Kozzyrovičius, taip pat

A. Brazausko paskirtas ambasadoriumi Rusijoje. Ne nuostabu, kad susikompromitavę aukšti valdininkai gana dažnai tampa diplomatais.

Beje, daug kas visiškai nesidžiaugia dėl aferisto G. Petriko arešto. Jei jis bus gražintas į Lietuvą, daugeliui labai aukštai sėdinčiųjų gali iškilti didelių nemalonumų. Žinoma, jeigu sukčius prakalbės. Todėl premjerui verta panikuoti, nes Seimo narė R. Juknevičienė užsiminė apie galimą Seimo komisijos sudarymą dėl G. Petriko ir jo EBSW koncerno veiklos ištyrimo. Bet ir be jokio tyrimo aišku, kad sukčius G. Petrikas galėjo įsisiautėti tik aktyviai remiamas LDDP valdžios. O dabartinis premjero partijos bičiulis ir vidaus reikalų ministras V. Bulovas, būdamas neokomunistinio Seimo nariu, inicijavo įstatymo pataisą, kurią priėmus aferistas G. Petrikas atsiėmė 20 milijonų litų konfiskuoto turto. Šiems nešvariems reikalams vadovavo buvęs LKP CK ant-rasis sekretorius V. Beriozovas, vėliau vadintas LDDP pilkuoju kardinolu. Todėl vargu ar premjeras gali būti ramus.

Lietuvai tapus Europos Sąjungos nare "geriausiai visų laikų" kairiųjų valdžiai ir pačiam premjerui norom nenorom teks griežtai laikytis viso 80 tūkst. puslapių ES teisyne, o už jo nesilaikymą atsakyti teisme. Gal todėl "liaudies" rašytojas V. Petkevičius leidosi po Lietuvos miestus ir kaimus keikdamas Europos Sąjungą ir gąsdindamas žmones Briuselio biurokratais. Štai ką jis pasakė Šiauliuose susitikęs su žemdirbiais, tiksliau - kolchozų besiilginčiu "aktyvu": "Europos žinybos kibs ir kibs, "dulkins" kaip ir kitus. Bet jeigu jūs tokie žiopli, tai taip ir reikia. Europa mums nieko neduos." Aišku, dėl parsidavimo Europai V. Petkevičius labiausiai koneveikė prof. V. Landsbergį. "Liaudies rašytojas", kaip ir jo bičiuliai, koneveikdami Europos Sąjungą ir NATO, keikdami V. Landsbergį, niekada nieko nesako apie pašalintąjį prezidentą R. Paksą. Ir kaip sakys, nes jis toks pat Maskvos žmogus kaip ir V. Petkevičius, Seimo "agrarininkai" bei daugelis kitų sėdinčiųjų valdžioje.

Be jau minėto "Durnių laivo" autoriaus gastrolių po Lietuvą, kuriose keikiama ES

ir NATO, nerimsta ir kiti komunarai Seime. Štai grupė draugų - socialdemokratas Mykolas Pronckus, vienas aktyviausių R. Pakso gynėjų "tautos pažangietis" Egidijus Klumbys, paksininkų ideologijos vadas, KGB ataskaitose "Vadimu" vadintas Rolandas Pavilionis, atviras Rusijos mylėtojas Julius Veselka, dabar priklausantis K. Prunskienės frakcijai - pateikė Seimui nutarimo projektą, kuriuo siūlo atšaukti Lietuvos karius iš JAV vadovaujamos tarptautinės operacijos Irake. Šie veikėjai savo projekto paaiškinime papylė tiek demagogijos, jog net pats R. Paksas ir jo buvę patarėjai galėtų pavydėti. Pasak autorių, JAV vadovaujama tarptautinė operacija Irake tėra kova su Irako tautos pasipriešinimu. Nebūtų nieko nuostabaus, jeigu tapę didžiausiais amerikiečių "imperializmo" keikėjais R. Pavilionis su E. Klumbiu imtų šlovinti ir O. bin Ladeną. Apie M. Pronckų ir J. Veselką nėra ką ir kalbėti. Jie jau seniai tapo Maskvos ruporais Lietuvos Seime.

Šiomis dienomis Lietuvoje viešėjęs legendinio Lenkijos "Solidarumo" įkūrėjas ir vadovas, buvęs Lenkijos prezidentas Lechas Valensa pažymėjo, kad buvę komunistai atėję į valdžią Lenkijoje ir Lietuvoje nedrįso nutraukti pradėtų darbų siekiant pagrindinių tikslų - narystės NATO ir ES. Tačiau kaltinant buvusius komunistų nomenklatūrininkus žvalgymusi į Maskvą nevertėtų pamiršti ir naujų nomenklatūrininkų, nebuvusių nei partijos sekretoriais, nei CK skyrių vedėjais ar instruktoriais. Ryškiausias jų pavyzdys - pašalintas prezidentas R. Paksas ir labai pavojingas reiškinys - paksizmas.

P.S. Na, o oligarchas V. Uspaskichas, jau nebeišlendantis iš komercinių televizijų ekranų, nupirkęs LNK televizijos primityvaus šou laidą "Teismas", vos ne valandą aiškino, kaip jis labai griežtai nubausiąs buvusį Aukščiausiosios Tarybos Atkuriamojo Seimo pirmininką prof. V. Landsbergį, buvusios Vyriausybės narius už kolchozų sugriovimą. Taigi R. Paksui, irgi žadančiam ilgiems metams pasodinti "sąmokslininkus", atsirado naujas sąjungininkas. Darosi liūdna, kai komercinių televizijų vadai už pinigų pasirenge parduoti net tėvą ir motiną. Jau nekalbant apie Tėvynę, kuri jiems jau seniai nebeegzistuoja...

Kremliaus marionetės galas. Kas toliau?

Praejusį sekmadienį, gegužės 9 d., minint pergalės Antrajame pasauliniame kare dieną, Čečėnijos sostinės Grozno stadiono centrinėje tribūnoje, kur susirinko Čečėnijos "prezidentas" Achmadas Kadyrovas, kiti marionetinės vyriausybės vadovai bei okupacinės Rusijos armijos aukštieji karininkai, nuaidėjo galingas sprogimas. Žuvo A. Kadyrovas, vadinosios valstybės tarybos pirmininkas Huseinas Isajevas, sunkiai sužeistas okupacinės kariuomenės vadas gen. plk. Valerijus Baranovas. Pastarajam Mazdoko ligoninėje buvo amputuota koja. Sprogimas įvyko tada, kai A. Kadyrovas baigė sakyti kalbą, kurioje gyrėsi savo "vyriausybės" laimėjimais ir buvo vėl eilinį kartą žadama sugauti ar nužudyti Čečėnijos Respublikos Ičkerijos teisėtai išrinktą prezidentą A. Maschadovą ir aršiausią Čečėnijos laisvės kovotojų karo vadą Šamilį Basajevą. Čečėnų laisvės kovotojai paskelbė mirties nuosprendį išdavikui A. Kadyrovui ir jau kėsinosi į jo gyvybę kelis kartus, tačiau marionetinis "prezidentas" buvo nepaprastai kruopščiai saugomas ir nuolat apsuptas didžiulio būrio iki dantų ginkluotų okupantų apsaugininkų.

A. Kadyrovas gimė 1951 m. čečėnų tremtinių šeimoje Karagandoje. Kaip žinoma, karo metais Stalino įsakymu visa čečėnų tauta buvo ištremta į Kazachstano stepes. Per pirmąjį Čečėnijos karą A. Kadyrovas būdamas čečėnų musulmonų vyriausiuoju dvasininku (muftijumi) aktyviai dalyvavo pasipriešinime rusų okupantams, ragino tikinčiuosius priešintis visomis išgalėmis. Be to, pats A. Kadyrovas ne kartą ir asmeniškai dalyvavo laisvės kovotojų karinėse operacijose. Už tai jis buvo apdovanotas aukščiausiu Čečėnijos Respublikos Ičkerijos "Tautos garbės" ordinu. Tačiau 1999 m., kai naujasis Rusijos prezidentas V. Putinas pradėjo antrąjį nepaprastai žiaurų karą prieš Čečėniją, A. Kadyrovas ir jo klanas persimetė pas okupantus. Už tai Kremlius atsiliegino išdavikui 2003 m. surengdamas Čečėnijos "prezidento rinkimus", per kuriuos A. Kadyrovas buvo išrinktas Čečėnijos presiden-

tu. Šios rinkimų komedijos nepripažino nė viena tarptautinė organizacija.

Tuoju po šios čečėnų kovotojų labai profesionaliai parengtos operacijos V. Putinas bemat nutraukė gegužės 9-osios iškilnių ceremoniją ir skubiai atskraidino į Kremlį A. Kadyrovo sūnų Ramzaną, kuriam pareiškė užuojautą dėl "didvyrio" tėvo žūties.

Apie Ramzaną Kadyrovą reikia pakalbėti atskirai. Tai jis subūrė savo nuosavą kariuomenę iš įvairaus plauko kriminalinių nusikaltėlių ir banditų. Šios armijos smogikų čečėnai bijojo labiau nei rusų "specnazo" galvažudžių. Ramzano gauja plėšė ir žudė taikius gyventojus, grobė žmones vėliau reikalaudami iš giminių didelės išpirkos. Ir pats A. Kadyrovas su sūnumi, ir visas jo giminės klanas grobstė Maskvos pinigus, skirtus neva Čečėnijos ekonomiką atkurti. V. Putinas puikiausiai žinojo tai, tačiau absoliučiai nieko nedarė savo marionetės apetitui sumažinti.

Laikiniai eiti Čečėnijos prezidento pareigas V. Putinas paskyrė marionetinės Čečėnijos vyriausybės vadovą Sergejų Abramovą, o jo pavaduotoju - velionio A. Kadyrovo sūnų Ramzaną. Neabejojama, jog faktiškai jis ir valdys. Žinoma, kiek leis Kremlius. Galima neabejoti, kad R. Kadyrovo banditai ims siautėti dar labiau nei iki šiol. O pats V. Putinas skubiai atskrido į Grozną ir įteikė A. Kadyrovo sūnui aukščiausią Rusijos karinį ordiną - apdovanojimą velioniui už nuopelnus Rusijai. V. Putinas vėl svaidėsi pažadais sunaikinti visus iki vieno čečėnų "banditus", o pirmiausia - prezidentą A. Maschadovą ir Š. Basajevą. Tačiau net Kremliai pavaldi Rusijos spauda šaiposi iš V. Putino, kuris ne kartą viešai pareiškė, kad karas Čečėnijoje pergalingai baigtas, o A. Maschadovo ir Š. Basajevų likvidavimas - tikrai laiko klausimas. Čečėnų laisvės kovotojų surengta keršto operacija prieš okupantų generolus ir jų statytinius dar kartą parodė visam pasauliui, kad tikrieji padėties šeiminkai yra jie, o ne iki dantų ginkluoti okupantai ir Kadyrovo klanu banditai.

Puslapį parengė
Jonas BALNIKAS

IŠ LPKTS skyrių

Sibiro tremties broliams

Gal nereikėtų stebėtis ir pykti ant tų žmonių, kurie sako, kad sovietmečiu buvo gyventi geriau. Daugiausia tai – buvę kolūkiečiai ar neturį jokios specialybės darbininkai, kuriems tais laikais valdžia nors už darbą mokėjo mažai, bet leido vogti. Apsukresni mūsų žmonės ne darbu, o vogdami prasigveno. O grįžę iš Sibiro tremtiniai ir politiniai kaliniai, vadinamieji "liaudies priešai", per visą sovietų valdžios metą buvo sekami ir niekinami. Šiandien gyvendami laisvoje Lietuvoje į buvusių kolūkiečių pasakymus, kad sovietmečiu jie gyveno geriau, galime žiūrėti atslaidžiai. Bet kai tokį samprotavimą pareiškia ir kai kurie buvę politiniai kaliniai ar tremtiniai, tą traktuoti reikia visai kitaip. 50 okupacijos metų mūsų tauta buvo žudoma, tremiama, neteko geriausių savo sūnų ir dukrų. Tik per Dievo malonę likusieji gyvi ir laimingai sugrįžusieji į tėvynę turi jausti atsakomybę dirbti stiprinant nepriklausomą Lietuvą ir stengtis nesutepti, nepaniekinti didvyriškai žuvusių savo ben-

dražgių švento atminimo.

Buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai turi savo organizaciją, pačių išrinktus pirmininkus, kurie turi visus narius informuoti apie politinę padėtį, juos vienyti, kad politinėje veikloje ir per rinkimus pasiektume geriausių rezultatų. Ir jei kai kurie iš šių nukriaustų ir žiauriai kentėjusių žmonių nėra vieningi, lengvabūdiškai pasiduoda agitacijai buvusių savo engėjų, - kaip V.Petkus, A.Terleckas, - ar už skatikus yra pasižadėję dirbti ir šiandien Lietuvoje veikiančiai KGB agentūrai - turi būti visų pasmerkti.

Ir susijungimui su dešiniąja patriotine Tėvynės sąjunga visi buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai vieningai turi pritarti. Šių dienų politinės aplinkybės reikalauja, kad sujungę gretas mes taptume stipria rimta politine jėga - partija. Tai reikia padaryti dėl mūsų vaikų ir vaikaitių ateities. Jie turės mus pakeisti ir toliau eiti garbingu savo tėvų pramintu keliu, dorai tarnauti Dievui ir laisvai tėvynei Lietuvai.

Silvelina ENDRIUKAITYTĖ

Sveika, Europa

Lietuvos įstojimą į Europos Sąjungą rokiškėnai šventė su daina. Jau balandžio 30 dieną į Rokiškį atvyko ir Nepriklausomybės aikštėje koncertavo kanklininkų ansambliai "Aukštaitijos kankliai 2004": tai – Biržų "Saulė" (vad. N. Kaulienė), Kupiškio "Obelyta" (vad. V. Boberienė), Užpalių (Utenos r.) "Pasagėlė" (vad. A. Matuzonienė), Rokiškio "Radastėlė" (vad. E. Repšienė), Rokiškio Juozo Tūbelio gimnazijos "Stygelė" (vad. N. Jurevičiūtė) ir muzikos mokyklos pučiamųjų orkestras.

postai. Gegužės 1-ąją Obelių-Subatos pasienio poste oficialaus tarpvalstybinės sienos atidarymo iškilmių laukė gausus būrys subatiečių ir obeliečių. Skambant himnams pakeltos abiejų valstybių ir Europos Sąjungos vėliavos. Neutralioje pasienio zonoje pasodintas draugystės ažuoliukas. Rokiškio rajono meras Egidijus Vilimas Obelių seniūnijai ir Subatos dūmai padovanojo laikrodžius su miesto herbu, kad nuo šiol būtų vienodai skaičiuojamas laikas.

Juodupėnai ir aknystėnai į pasienį rinkosi dar gerokai prieš šventės pradžią. Juodupės ir Aknystos seniūnai Liucija Bliūdžiuvienė ir Laimonis Medvedckis kartu uždegė laužą. Buvo pakelta Europos Sąjungos vėliava, sugiedoti Lietuvos ir Latvijos himnai. Grojant juodupėnų muzikantams susijungė abiejų valstybių kaimynių žmonės bendram šokiui, prie bendro vaišių stalo vaišinosi tradiciniais valgiais, vyko sportinės varžybos.

Po šv. Mišių Suvainišio bažnyčioje su valstybinėmis vėliavomis tautiniais drabužiais pasipuošę abiejų valstybių – Lietuvos ir Latvijos – meno kolektyvai pradėjo sienos atidarymo šventę Suvainišio-Neretų pasienio poste. Pandėlio seniūnas Romualdas Varanius perkirpo mėlyną juostą, pasakė kalbą ir padalijo po gabaliuką Pandėlyje keptos duonos. Vyko sportinės varžybos, žmonės dainavo, netrūko ir šokių. Šios iškilmės simbolizavo tvirtą kaimyninių tautų draugystę.

Feliksas MAŽEIKIS

Radviliškėčiai – kartu

Gegužės 1-ąją įvyko jungiamasis LPKT sąjungos ir Tėvynės sąjungos Radviliškio skyrių susirinkimas. Susirinkimą pradėjo TS rajono pirm. Mindaugas Strigockis. Dienotvarkėje – TS statuto svarstymas ir patvirtinimas, Tėvynės sąjungos Radviliškio skyriaus pirmininko, vicepirmininko ir tarybos rinkimai, taip pat revizorių rinkimai ir kiti klausimai.

Su Tėvynės sąjungos statuto nauja redakcija supažindino V.Januševičius. Po svarstymo Statutas vienbalsiai priimtas.

Toliau svarstyta susivienijusios organizacijos pirmininko kandidatūra. Nors buvusi rajono LPKTS pirmininkė Stasė Janušonienė nepageidavo būti renkama atnaujintos TS Radviliškio sk. pirmininke, tačiau susirinkimas pasiūlė rinkti pirmininką iš dviejų kandidatų: S.Janušonienės ir V.Januševičiaus.

Po slapto balsavi-

jungos Radviliškio skyriaus pirmininku išrinktas Vitolis Januševičius.

Toliau susirinkimui pirmininkavo V.Januševičius. Jis pasiūlė į savo pavaduotojus V.Bartkaus ir M.Strigockio kandidatūras, kurie ir buvo išrinkti. Stasė Janušonienė išrinkta naujos tarybos nare.

Revizoriais išrinkti V.Mekas ir V.Štankelienė, išdininku tapo J.Indrišiūnas. Sudaryta taryba iš trijų minėtų išrinktųjų vadovų, taip pat iš grupių seniūnų, rajono, savivaldybės

Buvusi LPKTS rajono skyriaus pirmininkė S.Janušonienė

Prie mikrofono naujasis pirmininkas V.Januševičius

mo balsų skaičiavimo komisija paskelbė: iš susirinkime dalyvaujančių 73 narių už S.Janušonienę balsavo 15, už V.Januševičių – 57, vienas biuletenis sugadintas. Tad Tėvynės są-

frakcijos narių ir kt. Patvirtintas 12 Lt nario mokesčio, pensininkams – 6 Lt.

Pasveikinta ir padėkota už ilgametį vadovavimą LPKTS rajono skyriaus pirmininkei Stasei Janušonienei.

Susirinkimo

dalyvius pasirodymu pasveikino Lizdeikos vid. mokyklos saviveiklininkai.

Stasys GENTVILAS
Autoriaus nuotr.

Pirmasis žingsnis į Europą

Nemažai žmonių tikriausiai prisimena tą 1990 m. rugpjūčio 23-ąją, kai mes pirmą kartą "išsiruošėme į Europą". Senais moskvičiukais ir žiguliais sugužėjome į Lazdijų pasienį "laužti" sienos.

Nužygiavome prie užkardos ir jau rengėmės "šturmuoti", tačiau šaltesnio proto ir išvalgesni žmonės įrodinėjo, kad pasienio problemas galima spręsti tik derybomis. O tą atmintiną dieną pasienyje buvo sukoncentruota kariuomenė ir bet koks veiksmas būtų buvęs įvertintas savaip. Mums buvo pasakyta, kad per sieną bus galima pereiti tik kitą dieną. Įsirengėme nakčiai stovyklą. Netoli mūsų žalios senos palapinės pritūpė pora japonų su kameromis ir mergina lenkė. Kalbėjome rusiškai, lenkė vertėja iš rusų kalbos vertė į anglų. Manėčiau,

kad tai buvo pirmieji užsienio žurnalistai, prasibrovę pro užkardą į Lietuvą. Teko duoti pirmą interviu prieš kamerą. Pasakiau, kad kovosime iki pergalės – kol pasieksime nepriklausomybę.

Rytą kariškiai įsakė sudaryti grupes po 20 žmonių - pagal sąrašus toms grupelėms buvo leista pereiti sieną. "Jei negrįšite, vis tiek surasime", – gąsdino pasieniečiai. Tačiau pasilikti tame "užsienyje" niekas neįgalvojo, dabar jau buvo kas veikti ir Lietuvoje. Lenkijos pusėje pirmiausia mus pasitiko vaikai, kuriuos apdailijome suvenyrais. Surengėme nedidelį mitingą, pasikalbėjome ir netrukus grįžome į namus. Tai buvo pirmasis žingsnis į Europą.

Alfonsas AUGULIS
Panevėžys

Rokiškio Nepriklausomybės aikštėje minint įstojimą į ES miesto valdžia ir svečiai

Gegužės 1-ąją šventė prasidėjo Rokiškio Šv. Mato bažnyčioje. Po šv. Mišių rokiškėnai ir miesto svečiai rinkosi prie "Arkos" paminklo. Europos Sąjungos vėliavą pakėlė Rokiškio r. meras Egidijus Vilimas. Vėliavos pakėlimas buvo pagerbtas saliuotų salveimis. Po vėliavos pakėlimo ceremonijos gausi spalvinga šventės dalyvių eiseną, trenkiant orkestrui, žygiavo Respublikos gatve į Kultūros rūmų aikštę, kur iki vėlumos vyko šventinis koncertas.

Rokiškio rajone Lietuvos ir Latvijos sieną kontroliavo keli pasienio

Plechavičiukų žygis

(atkelta iš 1 psl.)

Po iškilnių prie šio paminklo, kur gausiai dalyvavo krašto visuomenė, žygio kolona su vėliavomis nužygiavo į DLK Vytenio bendros paramos logistikos bataliono kareivines. Čia maloniai pabendrauome su dabartiniiais kariais, jų vadais bei kapelionu,

daugo motorizuotojo pėstininkų bataliono vadui mjr. A. Gradauskui už suteiktą galimybę apsilankyti kariuomenės daliniuose ir pabendrauti su šių dienų kariais, kurie dabar yra jau ir NATO kariai. Taip pat dėkingi savivaldybių bei švietimo ir kultūros darbuotojams, dalyvavusiems susiti-

Plechavičiukai Panevėžio gatvėse

kartu papietavome. Taip pat susitikome su LVRKS Marijampolės skyriaus plechavičiukais, vadovaujamais ilgamečio šaulių vado buvusio VR kariūno Petro Gražulio. Dulksnojant lietučiui išvykome į Dzūkiją.

Dėkingi gerbiantiems VR atminimą

Maršrutą baigėme vakare Varėnos rajone, Kaniavoje, kur radome nekantriai laukiančius vietos gyventojus, seniūnę, mokytojus bei mokinį. Jie pagarbiai prisimena 1944 m. tame kaime dislokuotus VR karius, siekusius apginti vietos gyventojus nuo plėšikaujančių ginkluotų gaujų. Jie mūsų laukė prie paminklo žuvusiems Kaniavos kautynėse VR kariams. Kad ir lyjant, trumpai pasikalbėta, sugiedota "Marija, Marija" ir visai vakare autobusas kelionės dalyvius parvežė į Kauną. Taip baigėsi VR 60-ųjų metinių paminėjimo žygis, kuris dar bus pratęstas gegužės

LVRKS ažuolo kryžius Kryžių kalne, prie Šiaulių

VR kariai Marijampolės kareivinėse

mėnesį paminklo atidengimu bei šventinimu Aukštuosiuose Paneriuose, prie Vilniaus.

Kelionės dalyviai – plechavičiukai dėkingi Krašto apsaugos ministerijai, DLK Vytenio bataliono vadui mjr. Klaidui Toliui ir Karaliaus Min-

kimuose su 1944 m. kariais savanoriais, kartu su mumis pagerbusiems VR vado gen. P. Plechavičiaus, žuvusių už laisvę Vietinės rinktinės ir Tėvynės apsaugos rinktinės karių atminimą.

Autoriaus nuotr.
(B.d.)

Naujos knygos

"Sunkūs ir viltingi metai"

Taip savo knygą pavadino autorius – hab. dr. prof. Juozas Vytautas Uzdila. Knyga yra tęstinis serijinis mokslo leidinys lietuvių tautos raidos ir dabarties problemoms gvildinti. Tai septintoji serijos knyga, leidžiama Vilniaus pedagoginio universiteto. Kaip pats autorius nurodo, tai pirmoji Šeštokų krašto laisvės kovų lokalinė istorija.

Kodėl Šeštokų krašto? Na, pirmiausia dėl to, kad pats autorius yra kilęs iš ten. Kas domisi lietuvių tautos laisvės kovos istorija, yra susipažinęs su šia tema skirta literatūra. Tai ir J. Lukšos-Daumanto, ir A. Ramanausko-Vanago, ir K. Griniaus, ir pastarųjų metų autorių veikalai. Jie yra bendresnio pobūdžio, nes apima visos Lietuvos partizaninį pasipriešinimą. J. V. Uzdila apsiriboja, atrodytų, labai nedideliu Lietuvos kampeliu. Bet kai perskaitai visą nemažos apimties (257 p.) knygą, supranti, koks visuotinis buvo pasipriešinimas žiauriai bolševikų okupacijai. Ir tada negali nesutikti su autoriaus nuomone, jog tik per lokalinę savo krašto istoriją geriau suvoksime ir bendrąsias mūsų tautos kovų ir kančių problemas.

Rinkdamas medžiagą šiai knygai, autorius ne tik susipažino su archyvų bei muziejų surinkta medžiaga. Jis susitiko su daugeliu to krašto žmonių, dar gyvų liudininkų – laisvės kovų dalyviais bei buvusiais ryšininkais, jų artimaisiais ir kitais žmonėmis, stebėjusiais šį lietuvių tautos kančios kelią iš arti. Autorius surinko ir užfiksavo daugybę prisiminimų. Norisi paminėti svarbiausius: Jonas Vaitkevičius, Vitas Piličiauskas, Emilija Piličiauskienė, Algimantas Bujauskas, Zigmantas Butanavičius, Gediminas Karauskas, Bronė Žukauskaitė-Dumbliauskienė, Juozas Navickas, Petronė Pledienė ir dar daugelis kitų.

Autorius siekė kuo autentiškiau ir visapusiškiau perteikti sunkmečio nuotaikas, objektyviai aptarti ir įvertinti įvykius. Knygoje yra trys plačios apimties skyriai. Pirmasis – "Šeštokų kraštas okupacijos ir karo metais". Čia aptariama žmonių vargai "rusams užėjus". Geriausių Lietuvos žmonių tremtis, naujos okupantų tvarkos įvedinėjimas ir kiti įvykiai. Tačiau autorius nenusišalina ir nuo nacių okupanto. Skyrelyje "Vokiečiai Šeštokuose: pirmoji karo diena" autorius taip pat aprašo nekaltų žmonių žūtį ir kitus vargus. Juk okupantas yra okupantas, koku vardu jis besivadintų.

Antrasis skyrius "Ginkluotas priešinimasis sovietų okupantams ir laisvės kovų slopinimas" yra bene pats įdomiausias. Šiame skyriuje dar kartą patvirtinama, dėl ko jauni kaimų ir miestelių vyrai išėjo kovoti prieš pavergėją. Čia sukurti gyvi bei spalvingi partizanų vadų paveikslai. Tai Kalniškės mūšio vadas Jonas Neifalta-Lakūnas, Šeštokų krašto partizanų vadas (beje, ilgiausiai išsilaikęs) Bronius Šalaševičius-Žilvitis, kuris vadovavo Rudaminos šturmui, kitos partizanų grupės vadas Stasys Čepėla-Vilkas, Jonas Aleščikas-Gediminas, Albinas Kisieliauskas-Karvelis, Juozas Vitkus-Kazimieraitis ir kt. Bet svarbiausia, mano manymu, kad šioje knygoje yra surinkta faktų apie eilinius kovotojus – "mažuosius didvyrus", kurie galbūt niekur ir nebus minimi.

Autorius negalėjo nepaminėti ir kitos tautos dalies – stribų ir išdavikų. Įvairiai šie žmonės nusirito iki išdavystės. Autorius ieško priežasčių ir suranda. Vieni iš silpnadvasiškumo, kiti iš baimės, kiti nepakelę tardymų kančių, o dar kiti ir sąmoningai pasirinko nuolankaus vergo kelią.

Dar vienas gražus partizanų veiklos momentas – tai jų kūryba. Eilės ir dainos. Jos įrodo, kokie tai buvo dvasingi žmonės. Vienas jų – Stasys Keršulis, kurio eiles ir dabar su ašaromis skaito šio krašto žmonės.

Trečiasis knygos skyrius – "Partizanų laisvės kovos sąjūdžio krašte vyksmas ir aplinkybės". Jame daug dėmesio skiriama partizanų kovos organizavimui bei centralizavimui. Tai buvo sudėtingas procesas. Ne visos partizanų grupės norėjo būti kitų vadovaujamos. Be to, plėšikavo ginkluoti žmonės, kagiebištų provokatoriai partizanų vardu žudė nekaltus žmones. Todėl partizanų kova vis sudėtingėjo, kol pagaliau visai užgeso. Šeštokų krašte tai įvyko apie 1952 m.

Ši J. V. Uzdilos knyga – tai dar vienas patvirtinimas, kokia stipri lietuvių tautos dvasia. Ir dar. Ši knyga yra mokslinė studija. Bet ji parašyta ne sausa mokslinė kalba. Autorius tiek savo, tiek ir prisiminimų autorių tekstuose stengėsi išlaikyti dzūkų šnektos autentiškumą. Ta gyva šnektą sušildo skaitančiojo širdį ir jausmus. Be to, autorius atgaivino to krašto kaimų pavadinimus, kurie jau buvo beišnyksta iš žmonių, ypač jaunosios kartos, atminties. Dabar mes matome gyvą vieno iš gražiausių Dzūkijos kampelių kaimų žemėlapi.

Dr. doc. Lina
DUMBLIAUSKAITĖ

Užsiprenumeruokite "Tremtinį"!

Prenumerata mėnesiui kainuoja 4,80 Lt, 3 mėn. - 14,40 Lt, 6 mėn. - 28,80 Lt, metams - 57,60 Lt. Vienas "Tremtinio" egzempliorius kainuoja 1,20 Lt. Indeksas – 0117.

"Tremtinį" siunčiame ir į užsienį. Prenumeratos kaina metams – 50 JAV dolerių.

Mūsų adresas: "Tremtinys", Laisvės al. 39, 3000 Kaunas, Lietuva (Lithuania).

Nepamirškite užsiprenumeruoti savo laikraščio!

Turime žinoti viską

Tikra tiesa apie Vakarų Lietuvos Jūros srities štabo narių žūtį Čepaičiuose

1949 09 09 žuvus pirmajam Jūros srities vadui Aleksandrui Milaševičiui-Ruoniui srities vadu tapo Vaclovas Ivanauskas-Gintautas, štabo viršininku – Antanas Liesys-Idenas, organizacinio skyriaus-viršininku – Stasys Gedvilas-Bedalis. Ir šis štabas, kaip ir pirmasis, laikėsi Žemaičių apyg. teritorijoje.

2001 m. minint Vaclovo Ivanausko-Gintauto 50-ąsias žūties metines ir statant Vyčio žyminį atminimo paminklą nebuvo nustatyta nei žuvusiųjų pavardės, nei žūties aplinkybės. Paminkle neįrašyta net žuvusio štabo nario A.Liesio-Ideno pavardė. Tai privalome padaryti dabar!

Atsimena Bronė Putriūtė, buvusi Čepaičių mokyklės mokytoja

Gimiau ir augau Akmenės r. Baigiau Žagarės vid. mokyklą. Po tėvų ištrėmimo pasisekė darbą gauti Varnių valsč. Čepaičių mokykloje. Vietovė žema, pelkėta. Kaimas išsidėstęs šalia Lūkšto ir Paršežerio ežerų. Mokykla buvo įkurta Gedvilų, kurie buvo pabėgę nuo trėmimo, ūkyje.

1949 m. vėlyvo rudens naktį į duris pasibeldė penki partizanai. Prisistatė apyg. vadas Žemaitis. Pasakė, jog apie mane viską žinąs. Kartu buvo jo adjutantas ir partizanų vadovybė, atvykusi iš kito rajono. Apie pusantrų metų mokykla buvo dažna pastovio vieta naktimis ir kai nevykdavo pamokos. Prieš rytą partizanai išeidavo į kolūkio daržinę arba į netoli miškelyje įrengtą bunkerį. Kartais susirinkdavo visi penki. Atsinešę rašomąją mašinėlę rašydavo, kažką aptarinėdavo.

Tą nelemtąją 1951 m. vasario 10 d. buvo apsisostoję tik srities štabo vyrai. Apie 14 val. pasigirdo šūviai, pasklido dūmai. Įpuolę į klasę sribai mane išsivedė prie tvarto. Ten gulėjo nukauti Idenas ir Bedalis, o toliau krauju pasruvęs dar gyvas Gintautas. Prasidėjo tardymai ir kratos, vis klausė, ar aš jų nepažįstu.

Enkavėdistai į arklių šėriko Juozo Ežerskio roges paguldė V.Ivanauską-Gintautą,

apklojo patalais. Apsėdo sribai ir atkišę ginklus mane vedė paskui roges. Vasarį dienos trumpos, tad sutemos jau gaubė šį Žemaitijos kampelį. Gintauto veidas liejosi su sniego baltumu, lūpos sučiauptos, išdidus, jokių dejonų. Į sribų klausimus atsakinėjo vokiškai. Iš rogių lašėdamas kraujas dažė sniegą. Atvažiavus į Laukuvos miestelį buvo įneštas į gydytojo Jono Ukrino ambulatoriją. Iš ten vežtas į Klaipėdą, bet pa-

Prisimena Alfonsas Ežerskis, gyvenantis Varniuose

Į mano roges enkavėdistai sumetė du nukautus partizanus ir kaimyno Kipro Mušinsko palaikus. Nepamenu, ką jis prie to tvarto veikė, kad pasimaišė enkavėdistams. Jie liepė jam eiti į daržinę, pasakyti partizanams, kad pasiduotų. Šis įėjo į daržinę ir pro kitas duris pasileido bėgti.

Iš kairės: A.Liesys-Idenas, Jūros sr. štabo narys, A.Milaševičius-Ruonis, Jūros sr. vadas, S.Staniškis-Litas, Nemuono sr. vadas, V.Ivanauskas-Gintautas, Jūros sr. štabo narys. 1948-1949 m.

Vaclovo Ivanausko sesuo Eugenija Enkvason ir atkurtos Jūros sr. vadas dim. plk. Leonas Laurinskas. 2001 m.

keliui mirė. Aš su kitais areštuotais kaimynais mašina buvau išvežta į Varnių NKVD būstinę. Tardė porą savaitių visus kaimynus. Niekas nieko neišdavė. Mano laimei, partizanai laiku nušovė šunį, nespėjusį užuosti pėdsakų, o daržinė su drabužiais ir maisto likučiais sudegė. Bylos nesudarė, paleido. Tačiau mokykloje darbo netekau.

Enkavėdistai jį nušovė. Atvežiau visus tris į Laukuvos miestelį, prie sribų būstinės. Sribai juos išmetė būstinės kieme. Man liepė eiti į vidų. Jiems nepastebėjus aš sėdau į roges ir aplinkiniais keliais parvažiavau namo. Kur tada žuvusiųsiuosius padėjo – nežinoma iki šių dienų. Daug kartų Kipro Mušinsko žmona prašė, kad atiduotų palaidoti vyrą, vaiką – tėvą. Tiek Laukuvos, tiek Varnių enkavėdistai buvo nesukalbami.

Išdavystė

Tik Atgimimo metais panaršius po archyvus su grifu "slaptai" išaiškėjo tikrieji išdavikai. Tai to paties rajono Burbiškių k. siuvėjas, netikėtai prasitaręs MGB informatoriui (ar informatorei) "Birutei", kad palaiko ryšius su partizanais. Įskystas siuvėjas tardomas išdavė, jog Čepaičių mokyklos kieme yra bunkeris. Tapo agentu "Karklu". Tų pačių metų rugpjūčio mėn. ruošėsi išduoti Žemaičių apyg. vadą Vladą Montvydą-Žemaitį.

(keliamo į 7 psl.)

LGGRTC pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisija skelbia pretendentų rezistentų vardui gauti sąrašą

Tęsinys

Zofija (Zosė) Bražiūnienė-Pivoriūnaitė (po mirties), rėmėja, Rokiškio aps. Pandėlio valsč. 1944-1948 m.

Petras Bulsė (po mirties), ryšininkas, Tauragės aps. Vainuto valsč. 1945-1946 m.

Antanas Degutis (po mirties), partizanas, Trakų aps. Kaišiadorių valsč. Didžiosios Kovos apyg. 1944-1945 m.

Ona Emilija Drongienė-Šiaulinskaitė, ryšininkė, Tauragės aps. Skaudvilės valsč. 1945-1953 m.

Vytautas Dvareckas, pogr. organ. narys "Lietuvos tautos taryba", Vilnius 1946 01-1946 03

Jokūbas Gaižūnas (po mirties), sukilimo dalyvis, Marijampolės aps. Kazlų Rūdos valsč. 1941 06 22-28

Jonas Galiauskas, ryšininkas, Utenos aps. Molėtų valsč. 1948-1965 m.

Vitalija Galiauskienė-Galiauskaitė, ryšininkė, Utenos aps. Molėtų valsč. 1950-1965 m.

Stasys Graužys, rezervinis partizanas, Varėnos aps. ir valsč. Dainavos apyg. 1946-1948 m.

Povilas Grakauskas (po mirties), šaulys, Panevėžio aps. Kupiškio valsč. 1940-1941 m.

Anelė Griniuvienė-Matusevičiūtė, ryšininkė, Marijampolės aps. Šilavoto valsč. 1944-1946 m.

Vladas Ivanauskas, pogr. spaudos platintojas, Šiauliai 1975-1990 m.

Ignas Jančauskas, partizanas, Kretingos aps. Skuodo valsč. 1944-1945 m.

Juozapas Janonis (po mirties), ryšininkas, Šiaulių aps. Papilės valsč. 1944-1945 m.

Elena Janušauskaitė, pogr. spaudos platintoja, Radviliškio aps. Šeduvos valsč. 1955-1990 m.

Aldona Valerija Jauniškienė-Katliorytė, rėmėja, Ukmergės aps. Siesikų valsč. 1944-1953 m.

Justinas Jurčius (po mirties), sukilimo dalyvis, Kretingos aps. Platelių valsč. 1941 06 22-28

Jonas Kauneckas, pogr. spaudos platintojas, Pasvalio aps. ir valsč. 1970-1989 m.

Stanislava Kaunietienė-Navikaitė, ryšininkė, Anykščių aps. Troškūnų valsč. Algimanto apyg. Jono Kadžionio-Bėdos būrys 1950-1953 m.

Jurgis Kisielius (po mirties),

partizanas, Utenos aps. Leliūnų valsč. Jūros būrys 1945-1953 m.

Vladislava Kiškienė-Novikaitė, ryšininkė, Anykščių aps. Kavarsko valsč. Algimanto apyg. Jono Kadžionio-Bėdos būrys 1947-1953 m.

Jonas Korsakas (po mirties), partizanas, Alytaus aps. Marcinkonių valsč. 1945 03 - 1945 12

Albinas Kubilius (po mirties), pogr. spaudos platintojas, Marijampolė 1946-1947 m.

Antanas Kubiliūnas (po mirties), sukilimo dalyvis, Utenos aps. Užpalių valsč. 1941 06 22-28

Pranas Kudirka (po mirties), ryšininkas, Šakių aps. Jankų valsč. 1945-1946 m.

Genė Kudrevičienė-Vilkauskaitė, ryšininkė, Kauno aps. Kruonio valsč. Žvirblio, Serbento būriai 1944-1947 m.

Adolfas Kupčikas (Kupčiukas) (po mirties), partizanas, Šiaulių aps. ir valsč. 1945-1946 m.

Antanas Kurkietis (po mirties), rėmėjas, Rokiškio aps. ir valsč. 1944-1945 m.

Adolfas Malakauskas (po mirties), pogr. spaudos platintojas, Telšiai 1944-1945 m.

Danielius Meidus (po mirties), partizanas, Švenčionių aps. Saldutiškio valsč. Liepos būrys 1945-1946 m.

Antanas Meištas (po mirties), partizanas, Panevėžio aps. Raguvo valsč. Vyčio apyg. Vie nuolio būrys 1944-1946 m.

Antanas Merkelis (po mirties), sukilimo dalyvis, Kupiškio aps. Gelažių valsč. 1941 06 22-28

Juozas Mikalauskas (po mirties), ryšininkas, Varėnos aps. ir valsč. 1946-1947 m.

Vytautas Liudvikas Mikalauskas, ryšininkas, Kauno aps. Pažaislio valsč. 1944-1948 m.

Stanislovas Miknius (po mirties), partizanas, Tauragės aps. Šilalės valsč. Montvydo būrys 1946-1947 m.

Vaclovas Milaitis, ryšininkas, Alytaus aps. Varėnos valsč. Dainavos apyg. Merkių būrys 1945-1947 m.

(B.d.)

Atsiliepiamus apie šiuos kandidatus siųskite adresu: LGGRTC pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisija, Gedimino 40, Vilnius. Pasiteirauti tel. (8-5) 2314157.

Turime žinoti viską

(atkelta iš *lpsl.*)

Iš artimiausio Vlodo Montvydo buvusio ūkio kaimyno Boleslovo Šliogerio sužinojo, kad Montvydas žadėjęs ateiti. Vieną dieną "Karklo" žmona – informatore "Rūta" atpuškėjo pas Varnių operatyvininką ir pranešė, kad Montvydas su adjutantais yra krūmuose, netoli Šliogerio sodybos. Kadangi baudėjai išdrįsdavo partizanus atakuoti tik šimteriopai didesnėmis pajėgomis, o čia dar nesugaunamasis vadas,

kol sukvieta iš gretimų rajonų smogikus, praėjo trejetas valandų. Apsupę miškelį rado tik pastovio vietą, o toliau numestus ir viršutinius drabužius.

Iš kokio kaimo kilęs (ar kilusi) agentas "Birutė", archyvuose nenurodoma. Neįvardytas ir Burbiškių kaimo siuvėjas, tapęs agentu "Karklu".

Tauta privalo žinoti ne tik kas gynė, bet ir kas išdavė.

Irena MONTVYDAITĖ-GIEDRAITIENĖ

Skelbimai

Gegužės 16 d. Vilniuje bus minima **Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės vienybės diena**. 11 val. renkames prie Katedros. Po šv. Mišių visos iškilmės vyks prie Krašto apsaugos ministerijos (Totorių g. 25).

LLKS taryba

Gegužės 14 d. (penktadienį) 15 val. Kauno mst. savivaldybės (Laisvės al. 96) Didžiojoje salėje įvyks **LPKTS Kauno skyriaus Dainavos poskyrio narių susirinkimas**. Darbotvarkėje: 1) visuomeninės organizacijos LPKTS Kauno sk. Dainavos poskyrio įkūrimas, tarybos narių rinkimai; 2) TS PKTF Dainavos poskyrio įkūrimas, tarybos narių rinkimai; 3) TS PKTF Dainavos poskyrio ir TS Dainavos skyriaus susijungimas; 4) kiti klausimai.

Kviečiame aktyviai dalyvauti. Po susirinkimo – koncertas.

Gegužės 16 d. (sekmadienį) įvyks Kalniškės mūšio minėjimo iškilmės. 12 val. šv. Mišios Simno bažnyčioje, po to žuvusiųjų pagerbimas Simno kapinėse ir Liepakojų kaime. 13.30 val. vyksime į Kalniškės mūšio vietą.

LPKTS Lazdijų skyrius Laisvės kovų muziejus

Gegužės 16 d. (sekmadienį) 15 val. Klaipėdos aukštesniosios technikos mokyklos salėje (Bijūnų g. 10) įvyks **LPKTS Klaipėdos sk. ataskaitinė rinkiminė konferencija**.

Kviečiame dalyvauti delegatus (turėti LPKTS nario pažymėjimus).

Registracija nuo 14 val.

Gegužės 21 d. Vilniuje, Seimo 3-ųjų rūmų Konferencijų salėje, įvyks **Taišeto lagerių (Taišetlago, Ozerlago, Angarlago, Bratsko) buvusių politinių kalinių 8-asis suvažiavimas**. Minėsime suvažiavimo dešimtmetį. Bus pristatytas nuotraukų albumas "Naikintos, bet nenugalėtos kartos kelias".

Registracija nuo 10.00 iki 11.30 val. Suvažiavimo pradžia 12 val.

Kviečiame visus norinčius ir galinčius dalyvauti.

Dėl leidimų į Seimo rūmus užsakymo skambinti ir apie dalyvavimą pranešti iki gegužės 15 d. **Natalijai Gudonytei tel. (8-5) 2424841 (Laisvės pr. 44-138, LT-2056 Vilnius) arba Edvardui Burokui, tel. (8-5) 2444619.**

Gegužės 22 d. įvyks tradicinė kelionė Kęstučio apygardos partizanų takais. 10 val. renkames Seredžiuje, prie autobusų stotelės. Kelionės maršrutas: Seredžius, Veliuona, Šimkaičių miškas, Žemaičio buveinė, Girdžiai, Balnių k., Purviškių miškas, Montvilų miškas (apie 130 km). Keliausime savo transportu. Pietų pertrauką pasirinksime norimu laiku. Tel. pasiteirauti (8-447) 51945. **Vadovas – Kęstučio apyg. vadas Vladas MEŠKAUSKAS**

Gegužės 22 d. 14 val. Panevėžio r., Berčiūnuose, įvyks **Krasnojarsko kr., Partizansko r., Minos, Dizos, Talovkos, Chabaidako, Katurčino, Ivanovkos, Kuojos buvusių tremtinių susitikimas**.

Maloniai kviečiame dalyvauti.

Chorų vadovams ir choristams!

Paskutinio mūsų pasitarimo dėl respublikinės buvusių tremtinių dainų ir poezijos šventės "**Leiskit į Tėvynę**", vykiančios birželio 5-6 dienomis **Marijampolėje**, metu patvirtinome šventės Dainų dienos repertuarą tarp kitų kūrinį įrašytą dainą "Jaunystės pėdos". Patikslinu: muziką šiai dainai parašė Stasys Liupkevičius, žodžiai – poeto Viliaus Baltrėno, jos pavadinimas - "Kas Tėvynei nusilenks"

Prašau gerbiamus chorvedžius ir choristus išmokti dainą.

Edmantas RĖKUS

Buv. tremtinių dainų ir poezijos šventės meno vadovas ir vyr. dirigentas

Kas Tėvynei nusilenks

Muz. S. Liupkevičiaus Žodžiai V. Baltrėno

Ten, kur kvepia žalios mėtos,
Kur svyruoja jovarai,
Ten jaunystės mūsų pėdos, } 2k
Išdabinti vakarai.

Pried.

Žeme, ilgesio Tėvyne,
Kas tave sušildė, kas?
Baltą sodą kas išskynė, } 2k
Nukapojo tau šakas?

Linko liepa augalota
Seno sodo pakrašty,
Liko žemė apraudota } 2k
Ir kapų takai tušti.

Pried.

Kas tėvų šalin sugrižęs
Skausmo ašarą užtvenks,
Žemėj kryžkelių ir kryžių, } 2k
Kas tėvynei nusilenks?

Graudų sodą, liudną svirtį,
Balsą motinos girdžiu.
Negaliu nei laukt, nei mirti } 2k
Čia, po klumpančiu medžiu.

Pried.

Eisim, kilsim į Tėvynę
Rūtų, mėtų prarastų.
Bočių žemei nusilenksim, } 2k
Saujai samanų šventų.

Atsiliepkite

Ieškau 1946 m. spalio mėn. Kudimkaros kalėjime drauge kalėjusių moterų iš Kauno, Trakų (Siniauskienė?), Daugų. Taip pat ieškau Lendrinio MIELIŪNO iš Zarasų, su kuriuo buvau tremtyje – Jūros r., Kirijanovo apyl.

Prašau atsiliepti ką nors žinančius. Rašyti: **Marijai Valentukevičienei, P. Cvirkos g. 23, Druskininkai LT-4690.**

ILSĖKITĖS RAMYBĖJE

Alfonsas Makauskas 1933-2004

Gimė Uosos k., Prienų r. Mokėsi Prienų vid. mokykloje. 1951 m. su tėvais ir dviem seserimis ištrėmė į Tomsko sr., Kargasoko r., Sangalką. Alfonsas dirbo miškų ūkyje. Ten vedė tremtinę. Gimė dvi dukros ir sūnus, grįžus – dar viena dukra. 1961 m. grįžo į Lietuvą, apsigyveno tėviškėje – Uosos k. Baigė Šiaulių technikumą. Dirbo ŽŪ susivienijime elektriku darbų vykdytoju. Prasidėjus Atgimimui įsitraukė į Sąjūdžio veiklą, buvo aktyvus LPKTS Prienų sk. narys, nuo 1993 m. Prienų sk. tarybos narys.

Nuoširdžiai užjaučiame žmoną, vaikus ir artimuosius.

LPKTS Prienų skyrius

Stasė Mickevičiūtė-Palionienė 1924-2004

Gimė Trakų r., Semeliškių mstl. Būdama 16 m. ištekėjo už Semeliškių gimnazijos direktoriaus, kuris buvo šaulių būrio vadas. Praėjus 3 d. po vestuvių vyrą areštavo. Stasė lydėjo vyrą į tremtį, į Altajaus kr. 1942 m. persiūsti į Jakutiją, Muchtujos gyv. Grįžo į Lietuvą 1958 m., apsigyveno Lentvaryje. Dirbo Vilniaus radijo komponentų gamykloje. Užaugino du sūnus ir dukrą. 1984 m. palaidojo vyrą, sunki liga pakirto 28 m. dukrą, 2002 m. mirė ir sūnus, gyvenęs Čikagoje. Velionė aktyviai dalyvavo LPKTS Lentvario sk. veikloje.

Palaidota Lentvario kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame artimuosius.

LPKTS Lentvario skyrius

Stanislava Juknytė- Jakubauskienė 1929-2004

Gimė Ukmergės aps., Pabaisko valsč., Palazdžių k., ūkininkų šeimoje. Šeimoje augo 5 vaikai, anksti neteko tėvų. 1951 09 14 areštuota, už partizaninę veiklą nuteista 10 m. nelaisvės. Kalėjo Kauno kalėjime, Vorkutos lageryje. Tremtyje sukūrė šeimą, užaugino sūnų ir dukrą. Gyveno Telšių r. Palaidota Kauno r., Karmėlavos kapinėse. Nuoširdžiai užjaučiame artimuosius.

LPKTS Telšių skyrius

Gegužės 22 d. (šeštadienį) bus paminėtos 56-osios marijampoliečių 1948-ųjų metų tremties į Maklakovo gyv. metinės. 9.30 val. visus maloniai kviečiame dalyvauti šv. Mišiose Marijampolės bažnyčioje (Bažnyčios g. 1). Susitinkame šventoriuje.

Gegužės 23 d. (sekmadienį) 15 val. KU Jūrų technikos fakulteto salėje (Bijūnų g. 17) įvyks **LPKTS ir Tėvynės sąjungos Klaipėdos skyrių jungiamoji konferencija**. Registracija - nuo 14 val. Kviečiame delegatus.

Atsiliepkite

Maloniai prašau atsiliepti **Ireną JURKYNAITĖ**, su kuria nuo 1954 m. gyvenome Krasnojarsko kr., Beriozovko r., Beriozovkos kaimelyje. Rašykite adresu: **Andriui Raibikiui, Pramonės 36-83, Kaunas LT-3041. Tel. (8-37) 316624.**

Gegužės 26 d. 17.30 val. Šiaulių miesto savivaldybės salėje įvyks **TS ir LPKTS Šiaulių skyrių jungiamasis susirinkimas**.

Kviečiame LPKTS Šiaulių sk. narius aktyviai dalyvauti.

Birželio 5 d. Jurbarke įvyks buvusių tremtinių, gyvenusių Irkutsko sr., Taišeto r., Sujetichos ir Žilgorodoko gyv., susitikimas. 12 val. šv. Mišias Jurbarke Švč. Trejybės bažnyčioje aukos kun. Izidorius Butkus. Maloniai kviečiame dalyvauti.

Patikslinimas

Gegužės 6 d. "Tremtinio" (Nr.19) straipsnyje "**Kelias R. Paksui į prezidentūrą užkirstas**" įsivėlė klaida. Prezidento rinkimų pataisoms neigiamas išvadas parengė ne Birmontienė, o Teisės departamento specialistė Ona Buišienė.